

ALAŞEHİR TİCARET BORSASI TOPLANTI RAPORU

KONU :Sofralık ve kurutmalık üzüm üretimi ve ihracatında yaşanan sorunlarla ilgili istişare toplantısı

TARİH : 22/03/2022

TÜRK ÜZÜMÜNÜN DÜNYA PAZARI İLE ÜLKEMİZDEKİ DEĞERİ VE GELECEĞİ

Alaşehir Ticaret Borsası organizasyonunda ve ev sahipliğinde, 22.03.2022 tarihinde, Manisa İl Tarım Orman Müdürlüğü, Alaşehir ve Sarıgöl İlçe Tarım Müdürlüğü, Ege İhracatçı Birlikleri, Alaşehir Ziraat Odası, Alaşehir Ticaret ve Sanayi Odası yetkilileri katılımlarıyla toplantı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, Sofralık ve Kurutmalık üzüm üretimi ve ihracatında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri gündeme getirilmiş olup, görüşülenler çerçevesinde hazırlanan sonuç raporu aşağıda yer almaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Manisa, Denizli ve İzmir illerimiz ülkemiz sofralık ve kurutmalık üzüm üretiminin %90'ını gerçekleştirmektedir. Yaklaşık 1.200.000 dekar alanda bağcılık yapılmakta ve üretimde doğrudan bağlantılı olan 50.000'den fazla üretici bulunmaktadır.

Her sene ortalama 250-280 bin ton çekirdeksiz kuru üzüm, 200-250 bin ton sofralık üzüm ihracatı yapılan ve aynı zamanda ortalama 200 bin ton sofralık üzüm, 30.000 ton civarı da kuru üzüm iç piyasaya satışı gerçekleşen, Ülkemiz için stratejik bir tarım ürünü olması yanında önemli bir döviz girdisi sağlayan değerli bir emtiadır üzüm. Hali hazırda bu değerli emtia sayesinde her yıl ortalama sadece ihracattan kaynaklı 800-900 milyon \$'lık bir döviz kazancı oluşmaktadır.

ihracatımızı ve satış miktarımızı arttırmamız mümkün. Gerek yeni pazarlar gerekse de mevcut pazarlarımızın isteklerini (kalite ve Çalıntı) tam anlamıyla karşıladığımızda şu anki ulaştığımız hedefin daha da üstüne çıkabilme olanağına sahip oluyoruz. Gerek bağ alanlarımız gerekse modern işletmelerimiz ile yeterli üretim alt yapısına sahibiz. Fakat bazı sektörel problemlerden dolayı bu atılımı gerçekleştirememekte hatta bu problemler mevcut pazarımızı bile kaybetme tehlikesiyle bizleri karşı karşıya bırakmaktadır.

Şu an itibari ile ürettiğimiz sofralık yaş üzümün %85'i Rusya Federasyonu ve sınır komşularına, çekirdeksiz kuru üzümün ise %80'ini Avrupa Birliği ülkelerine ihraç etmekteyiz. Son yıllarda üzüm ihracatı yaptığımız ülkelere pestisit kalıntısı ve çoklu pestisit (pestisit kokteyli) sebebiyle çok sayıda ithalatçı nezdinde geri bildirim alınmakta, bu geri bildirimler o ülkenin yazılı ve görsel basınında yer almakta mevcut pazarlar kaybedilmekte ve Türk üzümünün itibarına zarar vermektedir.

Tüm ülkelerin güvenli gıda satın alma isteklerinin ön plana çıktığı bu süreçte pestisit kalıntısı üzerine hassasiyetlerini arttırmış ve yeni kriterler ortaya koymuşlardır. Bu kriterlerden ihracatımızı en çok zorlayan konu ise ÇOKLU PESTİSİT/PESTİSİT KOKTEYLİ dir. (Çoklu pestisit = her ülkenin gıda ürünlerinde kabul ettiği Minimum Residue Limiti "MRL" değerlerinin altında olduğu halde yapılan analize düşük MRL değerine sahip pestisit sayısının örneğin 5 aktif maddeyi geçtiği durumlarda kullandıkları tabirdir.)

Özellikle çekirdeksiz kuru üzümde ve A.B.'ne yapılan yaş üzüm ihracatında bu konu alıcılar tarafından her geçen gün daha da çok talep edilmektedir.

Sadece Almanya'da son beş yıl içerisinde çoklu pestisit problemi yüzünden kuru üzümde 20.000 ton pazar kaybı yaşamış durumdayız. Ne yazık ki bize rakip üretim yapan ülkelerin (Güney Afrika, Özbekistan, İran, Avustralya...vb. çoklu pestisit konusunu çözüp beş altı aktif ürün taleplerini karşıladıklarını görmekteyiz. Bizden daha pahalı oldukları halde tercih edilmeleri sadece çoklu pestisit problemini çözmüş olmalarındandır. Kaybedilen pazarında geri kazanılması bir o kadar zor olacaktır. Çoklu pestisit problemi ihracatımızın geleceğini tehlikeye atmaktadır ve bu problemin çözümü için tüm sektör paydaşları olarak topyekün bir mücadeleye ihtiyaç vardır.

Üzümün üretimi ve ihracatında aktif olarak yer alan ve sorunları bilen bizlerin bazı çözüm önerileri vardır. Toplam bağ alanımızın geniş olmasının yanında çok küçük parçalı bağlardan oluşması bir dezavantajdır. Bu yüzden ortak hareket etmek ve radikal kararlar almak elzemdir.

1. AB'de kullanımı yasaklanan INDOXACARD ve FAMIOXADONE aktif maddelerinin acilen ülkemizde de yasaklanması, MANCOZEB aktif maddesinin de kuru üzüm üretiminde kullanımının engellenmesi,
2. E- reçete sisteminin tüm üretim bölgelerinde acilen uygulanmaya alınması, TC ile online ortamda üreticilerin kullanıldığı bitkisel üretim girdilerine(BÜG) ulaşılması imkanının sağlanması ve üreticinin bağ alanı kadar BÜG satılması
3. Ülkemizde ruhsatlı olan 2'li ve 3'lü karışım aktif maddeli BKÜ'lerin çoklu pestisit sonunu katladığı için ruhsatlandırılmasına engel olunması, mümkünse ruhsatlı olanların yenilenmemesi ve iptal edilmesi,
4. Pestisit kontrolü için tüm bağlara Biyoteknik mücadele(şasırtma tekniği) uygulamalarının bakanlığımız tarafından zorunlu hale getirilmelidir. Biyoteknik

mücadele kullanmayan bağ alanı kalmamalıdır, zira bir kısmı uygulamaz ise zararlıyla mücadele %100 başarı elde edilmemekte ve kimyasal ilaçlamaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bakanlığımızın biyoteknik mücadele desteği artan maliyetler çerçevesinde yeterli olmamakta, eğer mümkünse biyoteknik ile mücadele (şaşırtma tekniği) desteğine ilaveten uygulama yapmayan çiftlerin desteklerden muaf olması veya Ziraat bankası sübvansiyonlu kredilerden faydalanmaması gibi uygulamalar hayata geçirilebilir.

5. Hasat öncesi ilaçlamalarda biyopestisitlerin kullanımının artırılması sağlanmalı. Biyopestisitler ve biyolojik mücadele etmenleri bağlarda destekleme kapsamına alınmalıdır.
6. Ölçüm alanı dikkate alınarak, tüm üretim alanını kapsayacak sayıda tarımsal meteoroloji istasyonları kurulmalı ve bu istasyonlardan alınan meteorolojik veriler doğrultusunda ilaçlamanın önüne geçilmelidir. Fazladan yapılan her ilaçlama pestisit riskini arttıranın yanında milli bir servet kaybına da neden olacaktır. Sadece bölgesel anlamda fazla bir ilaçlamada harcanan bitki koruma ürünlerinin mali değeri, üzüm üretim bölgesinde kurulacak tüm meteoroloji istasyonlarının mali değerinden kat ve kat fazla olacaktır.
7. Üreticilerin hasat öncesi pestisit analizi yaptırmaları konusunda teşvik edilmesi ve ayrıca da üreticilerin yaptırdığı analizlerin destekleme kapsamına alınması sağlanmalıdır. Bu bilincin artırılması hususunda İl ve İlçe tarım teşkilatlarımızın teknik personelleri tarafından yayım çalışmaları yapılmalıdır.
8. Bakanlığımızın hayata geçirdiği hasat öncesi denetim programı kapsamında kontrol edilen üretici sayısının artırılması bu konunun önemini kavranmasını sağlanmalıdır.
9. En önemli pazarımız konumunda olan AB ve Rusya Federasyonunda yaşanan gelişmeler ve güncel bilgiler çok yakından takip edilmeli MRL değerleri düşen ve yasaklanan aktif maddeler ülkemizde de acilen yasaklanmalıdır. Bazı durumlarda kullanımı devam eden fakat MRL değerleri çok fazla düşürülmüş aktifler olmaktadır.
10. Drone ve elektrostatik makinelerle ilaçlamaya uygun BKÜ'lerin ruhsat, doz ve formülasyon çalışmaları yapılmalı, çevre bulaşmalarına engel olunmalıdır.
11. Profesyonel ilaçlama firmalarına yasal bir alt yapı oluşturularak, bu firmalar aracılığıyla ilaçlamaların kontrol altına alınması konularında tavsiye kararları alınmıştır.